

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	„ 6—
četrt leta	„ 3—
na mesec	„ 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pesamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
pol leta	„ 9—
četrt leta	„ 4-50
na mesec	„ 1-60

Za inozemstvo celo leto „ 28—
Upravništvo: Knaflcova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Boromejska enciklika na Ogrskem.

Budimpešta, 13. julija. Poslanec Thurozy je podal danes v državnem zboru na ministrskega predsednika grofa Khuen-Hedervaryja naslednjo interpelacijo: 1. Ali je ministrskemu predsedniku znano, da je katoliški nadškof razglasil v svoji nadškofiji boromejsko encliklo? 2. Ako mu je to znano, kaj namerava nj. eks. ministrski predsednik ukreniti, da se radi tega ne moti in kali mir nasproti nekatoliškim konfesijam na Ogrskem? Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je na to interpelacijo takoj odgovoril in sicer sledeče: Dosedanja izdaja boromejske enciklike s katoliške strani nima nikake agresivne tendence. Vlada bo posvečala največjo pozornost temu, da se konfesionalni mir vzdrži v državi in da bo pazila zlasti na to, da se tudi na Ogrskem ne krši ius placeti regii.

Budimpešta, 13. julija. Zastopnik vatikana Szezen se je danes mudil v Budimpešti ter konferiral z ministrskim predsednikom grofom Khuen-Hedervaryjem v zadevi boromejske enciklike.

Za Ogrsko — Dunaj.

Dunaj, 13. julija. Dunajski nadškof Nagl namerava razglasiti sedaj tudi na Dunaju za dunajsko nadškofijo zloglasno boromejsko encliklo. Tozadevni pastirski list se že tiska in se ga namerava jutri razposlati. Akoravno se od strani visokostojee gubovščine izjavlja, da ne more ta razglasitev vzbuditi med avstrijskimi protestanti nič več tako ogorčenega viharja, se vendar ne more prezreti dejstva, da se izvrši promulgacije enciklike ravno neposredno po razglasitvi na Ogrskem. V tukajšnjih protestantskih krogih se radi tega smatra to promulgacijo za provokacijo protestantov in se tudi ti že pripravljajo na odločno protiakcijo. Zanimivo pri vsem tem je, da se je dosedaj boromejska enciklika razglasila v Avstriji samo v budjeviški in zadrski škofiji.

Adresna debata v Ogrskem državnem zboru.

Budimpešta, 13. julija. Govornik vladne stranke, poslanec Varady je danes v državnem zboru na zelo naiven način izdal vso ogrsko politično korupcijo. V svojem govoru je namreč med drugim izjavil: Tudi glede zlorabljanja pri volitvah s strani vladne delovne stranke se tej ne more ničesar predbacivati. Ako se raziskuje volilno gibanje na Ogrskem in ogrsko politiko, se vidi, da se je že za časa ogrskega kralja Matije delalo na Ogrskem s terorizmom in je že takrat igral terorizem veliko vlogo in radi tega se mora takim imenovane gosposke pravice vladne stranke pravilno razumeti, tembolj ker so tudi stranke manjšine v zadnjem volilnem boju se posluževale vseh mogočih terorističnih sredstev. Pri nobeni volitvi se še ni porabilo toliko gnilih jajc, še ni deževalo s strani opozicije toliko kamenja in se

ni izvršilo toliko požigov, kakor ravno pri zadnji volitvi, ko se je na najljutejši način delovalo proti vladni večini.

Vsiljevanje nemških učiteljev na Spod. Štajerskem.

Slov. Bistrica, 13. julija. Klasičen primer, kako vsiljujejo nemški okrajni šolski sveti nemške, slovenske nezmotne absolventinje nemškega ženskega učiteljskega v Mariboru slovenskim ljudskim šolam, je Zgornja Poljskava. Tam je že razpisano celi dve leti mesto učiteljice, in trikrat so se že oglasile slovenske kompetentne — a okrajni šolski svet jih ni nastavljal. Hoče tam definitivno nastaviti slovenjebistriško »Nemko«, učiteljico Fekonjo, katera ne mara niti slovensko govoriti. Ta ženska je že morala enkrat celo zapustiti Zgor. Poljskavo, krajni šolski svet se je zaradi nje pritožil na dež. šolski svet, a nič ne pomaga. V Gradcu so gluhi za vse še tako opravičene slovenske pritožbe. Vendar pa se bo gospoda enkrat zaračunila: Ko nam bo dovolj, pa posežemo po energični samopomoči. Naših ljubih klerikalnih zastopnikov seveda ni blizu!

Zopet pretep na Dravskem polju.

Maribor, 13. julija. Kmečki fant Breg je hodil s sekiro po vasi Prepolje in grozil, da jih mora zvečer še nekaj pobiti. A gostilničar Ekart mu je vzel sekiro, potem pa ga je nek drug fant tako udaril z ročico po glavi, da so nezvestnega odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Klerikalna Ciril - Metodova slavnost v Trbovljah.

Trbovlje, 13. julija. Da bi si privabili nekaj ljudi, napovedujejo klerikalci za prihodnjo nedeljo Ciril - Metodovo slavnost. Seveda je to navadna zloraba imena naše šolske družbe in zato se je vnelo med Trboveljci živahno gibanje za popolen bojkot te »čukovske« slavnosti. Poziva se vse trboveljske narodnjake, da v protest darujejo isti dan družbi sv. Cirila in Metoda kake krone!

Hmeljska kupčija v Savinski dolini.

Žalec, 13. julija. Pridelek ranege hmelja (goldinga) ne bo letos preobil, pač pa obeta pozni hmelj nekoliko bogatejšo trgatve. Razni agenti in mešetarji skušajo dobiti od hmeljarjev hmelj v predprodaji in obljublajo za meterski stot do 320 kron. Svarimo hmeljarje odločno pred predprodajo, kajti poročila iz Češkega in Nemčije niso ugodna za hmeljski pridelek in bode letos, po dosedanjem stanju soditi, hmelj zopet prav drag.

Klerikalne volilne sleparije pred sodiščem.

Žalec, 13. julija. Izvedelo se je, da sodnija zasleduje nekatere klerikalne kolovodje v Petrovčah zaradi volilnih sleparij. V Petrovčah so letos po hudem naporu in s skrajnim

nasiljem zmagali pri občinskih volitvah še klerikalci. Žalski kaplan Jehart in petrovški klerikalni prvaki hodijo vedno k zasliševanju v Celju.

Kako je pri slovenjebistriški klerikalni posojilnici?

Slov. Bistrica, 13. julija. Klerikalna posojilnica v Slov. Bistrici, v kateri ima veliko besedo klerikalni deželni poslanec Peter Novak, je sezidala že pred leti hotel »Avstrija«, a računi za stavbo še danes »niso za javnost.« Znamenito je, da si je zidal klerikalni poslanec Peter ob istem času hišo, kakor se je gradil hotel »Avstrija«. Po okraju se mnogokaj govori — zato zahtevamo objavljenje vseh računov.

Potres na Tirolskem in Bavarskem.

Inomost, 13. julija. V Inomostu in v celi inški dolini do bavarske meje se je čutil danes dopoldne ob pol 10. močan, 5 minut trajajoč potres v smeri od vzhoda proti zahodu. Potres je spremljalo zamolklo bobnenje. Po dosedanjih poročilih potres ni povzročil nobene izdatne škode.

Monakovo, 13. julija. Današnji potres se je čutil tudi tukaj. Središče potresa se nahaja najbrže na Tirolskem.

Garniseh (Bavarsko), 13. julija. Danes dopoldne ob 3/4 10. se je čutil tu 3 minute trajajoči valoviti potres. Ljudje so se močno prestrašili in bežali iz hiš na prosto. Tudi v Oberammergau-u so čutili potresni sunki.

Konferenca hrvaških poslancev v banom.

Budimpešta, 13. julija. Vsled odreditve bana dr. Tomašića so bili vsi hrvaško-srbski poslanci iz kraljevine v ogrskem državnem zboru danes brzobjavno poklicani v Budimpešto. Klub bo imel jutri konferenco, katere se udeleži tudi ban. — V tej konferenci se bo razpravljalo glede postopanja hrvaško-srbske koalicije nasproti ogrski vladi.

Sokoli v Sofiji.

Sofija, 13. julija. Mladi častniki sofijske garnizije so priredili danes v vojaškem kasinu na čast še v Sofiji se nahajajočim Sokolom obed, ki se je kot jako presrčen izkazal. Trgovski minister Viaptev spremlja predsednike Gučkova in dr. Kramara, ki potuje v Carigrad, do meje.

Pismo nemškega cesarja.

Washington, 13. julija. Oficijalno se objavlja: Hiša državnih poslancev smatra pismo nemškega cesarja na predsednika nikaraguanške republike Madriza kot popolnoma formalne vsebine in da se nemški cesar s tem pismom nikakor ni nameraval umešavati v politiko v centralni Afriki in da radi tega ne smatra za potrebno, da bi od nemškega cesarja radi tega zahtevalo severno-ameriške združene države kakega pojasnila. S to oficijalno izjavo so padle v vodo tudi vsa tozadnja domnevanja radi morebitnega konflikta.

Belokranjska železnica.

»Slovenec« se dela namenoma nevednega, ko piše, da je postajna komisija, ki pregleduje sedaj projektirano progo bodoče belokranjske železnice, najboljši dokaz, da se bo ta železnica res gradila. Ta komisija je bila odredjena še predno je železniški minister Wrba šel v Budimpešto posvetovat se s svojim ogrskim tovarišem in še predno se je ministru Wrbi sploh sanjalo, da ogrska vlada neče ustvariti potrebne zveze med Ogulinom in Kninom, ki je predpogoj belokranjski železnici, marveč da hoče zvezati Knin čez Bosno z ogrsko državno železnico, tako, da bi postala belokranjska železnica za zvezo med Cislitvansko in med Dalmacijo nepotrebna.

Postajna komisija posluje sedaj na Dolenjskem, dasi je čisto negotovo, če bo železniška uprava uspeh tega dela kdaj rabila ali ne. Ministrstvo je ni preklicalo, ker s sklepom ogrske vlade, zidati progo od Knina na Bos. Novi, še ni nič odločeno. Avstrijska vlada se še lahko upre sklepu ogrske vlade, ali vprašanje je, če bo to mogla in smela storiti. Da je danes Khuen - Hedervary vse drugače mogočen in vpliven faktor, kakor Bienerth, o tem ni nobenega dvoma. A kar mu daje še prav posebno moč, je to, da stoji generalni štab avstro-ogrskih armade na njegovi strani in ne na strani Bienertha. Avstrijska vlada hoče svoj projekt glede belokranjske železnice pač popolnoma izvršiti in zaradi tega ni preklicala postajne komisije — ministrstvo morda niti ne ve, da se vrši ravno te dni, zakaj dnevov takih obhodov ne določa ministrstvo samo — a naravnost otročje je, smatrati to malo komisijo za dokaz, da se bo železnica gotovo zidala.

Ravnotako otročje je tudi »Slovenčev« sklicevanje, da se mora belokranjska železnica zidati že zato, ker je tako zapisano v dotičnem zakonu. Ti ljubaj nedolžnost! Koliko je zakonov, ki so bili sklenjeni in potrjeni, pa vendar niso nikdar v življenje stopili. Zakoni o zgradbi novih železnic so toliko časa brez vsake vrednosti, dokler ni železnica dozdana, dokler železnica ni zgrajena, se zakon lahko vsak čas spremeni ali preklic, kakor pač nanese potreba. Če se bo avstrijska vlada, bodisi prostovoljno ali vsled višjega naročila prilagodila sklepu ogrske vlade, potem lahko vsak zastavi svojo glavo, da se belokranjska železnica ali sploh ne bo gradila, ali pa se bo gradila samo kot mala vicinalna železnica. Najbrž pa je država sploh ne bo hotela zidati, ker je za zvezo z Dalmacijo ne bo potrebovala, lokalne proge pa vlada ne gradi rada, posebno še v časih, ko ima pri železnicih že tako ogromen primanjkljaj in ko ji denarja manjka celo za najpotrebnejše državne zadeve. Vseka-

ko je položaj silno resen in silno nevaren in bi pač zaslužil, da se klerikale malo bolje pobrigajo za korist Dolenjske in Belo Krajine, kakor doslej.

Slab zagovor klerikalne strahovlade.

V zagovor justifikacije mudičitelja Germeka klerikalci ne vedo niti enega opravičila navesti, pač pa zagovarja sobotni »Slovenec« po 14 dnevnem molku — barona Schwarza proti krepkim apostrofom v »Učiteljskem Tovarišu«. Zagovarja pa ga s prav nesrečno primero, ko piše, da »Učit. Tovariš« — »zmerja barona Schwarza, kakor kakoga »ušivca«. Klerikalci naj rajše zagovarjajo sledeče: Ali je prav, da klerikalna strahovlada napravlja učiteljem sitnosti in stroške, ponižavanje in sramotjenja s tem, da jih prestavlja v dveh letih štirikrat? Ali je prav, da klerikalna strahovlada loči moža od žene in s tem razdira pred Bogom sklenjeni zakon? Ali je prav, da klerikalna strahovlada hujska po svojih listih, da naj ljudstvo učitelje tepe? Ali je prav, da napravlja klerikalna strahovlada deželi nepotrebne stroške, ker prestavlja brez vzroka učitelje službeno na deželne stroške? Na to-le odgovorite »Slovenčevi« katoliški kristijani, ki niste vredni, da po zemlji hodite.

Lep zgled.

Na neki postaji blizu Zidanega mosta je bil te dni velik halo. Iz vlača so stopili trije duhovniki. Eden je bil tako grozovito pijan, da je priletel iz vagona, kakor bi bil padel iz oblakov. Vsi gumbi so bili odpeti, pod pazduho je stiskal dežnik, klobuk pa je pustil v vagonu. Občinstvo se je ali neusmiljeno noreca delalo, ali se škandaliziralo. Tovariša pijanega mašnika sta moža vzela vsak pod eno pazduho in ga vlekla s kolodvo- ra. Pa bo »Slovenec« zopet pisal, da so liberalci pijanci.

Lep zaupnik C. M. D.

Župnik Treiber v Št. Rupertu pri Velikovecu je zaupnik C. M. D. ter vodja odnotne družbene šole. Pričakovati bi torej bilo, da povsod pospešuje družbene koristi. Po načelu, da se naj ustanovi čimveč podružnic, so sklenile nekatere rodoljubne dame v Velikovecu, da si ustanove lastno žensko podružnico, ki naj podpira družbo pri njenem požrtvovalnem delu. To se jim je zdelo tembolj potrebno, ker odbor obstoječe podružnice, ki jo vodi župnik Treiber, ne stori prav ničesar, da bi pridobivali novih članov in članice, a taka brezbriznost boli posebno hvaležne bivše učenke C. M. šole. Toda župnik Treiber je nevoščljiv družbi, piše v »Miru«, da nove podružnice ni treba (?), da jo

hočejo imeti le liberalci zase ter poziva Slovence in Slovenke, naj pristopijo k podružnici — »Slov. Straže«. Sedaj pa smo radovedni, ali vodi Treiber šolo »Slovenske Straže« ali Ciril - Metodove družbe? Hvaležnost je med Slovenci redka čednost.

Protestni shod v Mostah.

V nedeljo, dne 17. julija 1910, dopoldne ob 10. uri se vrši »Pod Lipo« v Mostah velik protestni shod. Na dnevnem redu sta dve točki in sicer: 1. Kako dela stari občinski odbor za občane? 2. Kaj je z našim novim občinskim odborom? Na shodu, na katerem hočejo Moščani protestirati proti krivičnemu klerikalno-vladnemu režimu, bodo govorili tudi gg. Anton Jug, Adolf Ribnikar in dr. Gregor Žerjav. — Moščani! Za vašo korist se gre, zato v nedeljo vsi na shod!

Nova vera.

Dobro in pravilno je osvetil nebeški oče pri Ciril - Metodovi slavnosti v nebesih tisto našo duhovščino, ki je spačena in pokvarjena in se zavzel za dobro in pošteno duhovščino. Slabe duhovnike je še vse premalo ošvrkal, kajti zamolčal je, kako odstranjuje Boga samega iz cerkve in iz molitve. — Duhovniki ne delajo več križa: v imenu Boga očeta, ampak, samo v imenu očeta, torej kate-rega? Pri litanijah, ne več, za nas Boga prosijo, samo prosijo za nas, torej koga? — To vse dokazujejo stari in novi molitveniki. Kaj se ne pravi to vero mešati in teptati? Le starejši ljudje še pravilno molijo, mlajši ne več. — Prav kmalo nas privlečejo v novo vero, niti vedeli ne bomo kdaj.

Policijske vesti.

Tatvina.

V Loškem potoku je zidar Alojz Lanžinger ukradel gostilničarju Jožefu Moharju 25 K denarja in suknjo, vredno 25 K, ter neznan kam pobegnil.

Vlom v Logatec.

Dne 7. t. m. je bilo v Spodnjem Logatecu vlomljeno v hišo št. 22 med odsotnostjo gospodarja ter ukradenega 120 K denarja in 36 K vredna črna obleka. Tat je dosedaj še neznan in orožništvo po njem poizveduje.

Kolesar povozil.

Včeraj zvečer je pri sv. Jakoba mostu povozil nek kolesar sodarskega vajenca Ivana Jenkota, kateri se je na čelu poškodoval in poleg tega zadobil več kožnih odrtin.

Treščilo

je predvčerajšnjim ob 1. popoldne v »Lukcov« pod na Brezovici pri Mir-

ni na Dolenjskem. Pogorel je pod, seno, žito, hlev in hiša, poleg tega pa je šlo v plamen gospodarju tudi 360 kron gotovega denarja. Mlatiči so se bili iz poda komaj rešili. Druga poslopja v vasi so pred ognjem obvarovali.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Klerikalno pretepaštvo. V »Slovenec« smo zadnjič brali dolge jeremijade zaradi veselice »Družbe sv. Cirila in Metoda«. »Slovenec« je pisal kakor bi bili na veselici zbrani sami pijanci in same vlačuge. O tem, kaj se pa godi vse na klerikalnih bali- lih, na božjih potih itd. — o tem ne črhne seveda nikoli niti besedice. Ko bi »Slovenec« hotel recimo otvoriti samo rubriko o klerikalnem pretepaštvu, bi imel vsak dan dovolj gradiva. Saj je znana stvar, da ni nikjer toliko pretepov, kakor ravno v klerikalnih krajih, največ menda v ul-traklerikalnih krajih ljubljanske okolice. Pretepi so tu ponekod tako vsakdanja stvar, da so jih ljudje že kar vajeni in kar čudno se jim zdi, če se fantje v nedeljo ne stepo. Manjše praske se po navadi sploh ne zasledujejo; le kadar je kaj večjega, pride sodišče v položaj, da poseže vmes. »Slovenec« naj bi torej svoje jeremijade naslovil raje na notorične prete- pače v lastnih vrstah, ko bo pred nje- govim pragom pomeđeno, naj pa pride pometat še pred tuji prag. — Včeraj je stalo pred okrajnim sodiščem deset obtožencev, večinoma samih kmečkih fantov iz Vevč in oko- lice. Dne 11. min. meseca in tudi še naslednji dan zvečer je bil med fanti pretep v velikem obsegu, kakoršen niti tam ni vsak dan na dnevnem re- du. Oboroženi so bili s koli, poleni, motikami, vilami, eden je tudi s samokresom streljal, pa ni k sreči ni- kogar zadel. Posledica pretepa so bile seveda razne lahke poškodbe — velik čudež je, da divjaki niso niko- gar ubili. Sodnik je obsodil Janeza Surova na pet dni, Ignacija Volčiča (ki je tudi streljal) na šest dni, Av- gusta Tehovnika na 14 dni in Jožefa Zevnika na 10 dni zapora in je po- vrh vsakemu še pridal po eno ali dve trdi ležišči. Peter Jereb pa bo pla- čal 10 K, ker je imel samokres, pa ne orožnega lista. — Gospodje klerikal- ci: hic Rhodus, hic salta!

Ne puščajte na ulici konj brez nadzorstva! Hlapec Ivan Svetec iz Šiške je zadnjič pustil na Jurčičev- vem trgu voz in konje brez vsakega nadzorstva in je odšel v gostilno, ka- mor je nesel led. Nazaj ga ni bilo cel četrt ure. V njegovi odsotnosti bi se bili konji splašili, ko bi ne bil tega preprečil mestni stražnik. Da si bo

Svetec zapomnil, da ni dopustno pu- ščati na ulici konje brez nadzorstva, ker se lahko vsled tega pripeti veli- ka nesreča, ga je okrajni sodnik ob- sodil na 24 ur zapora.

Nelepa konkurenca. V Kolodvor- ski ulici imata trgovini Albina Ko- serjeva in poleg nje Mat. Ore- hek. Orehek je na konkurentinjo Koserjevo zelo hud; že z njenimi prednicami je imel vedno prepire in tudi tožbe, in tudi Koserjevi nagaja, kjer more. Če bi skušal Orehek svojo konkurentinjo uničiti le s poštenimi sredstvi, bi nazadnje s pravnega sta- lišča nič proti temu imeti ne mogel. Toda Orehek ne rabi vedno dopustnih sredstev. — Pretekli me- sec sta se povrnila dva Amerikanca v domovino. Ustavila sta se v Ljub- ljani, šla sta se malo okrepčat v go- stilno, nato pa sta stopila v trgo- vino Koserjeve in nakupila nekaj bla- ga. Orehu to ni bilo prav, in ko sto- pita Amerikanca spet na ulico, ju ustavi in jima začne zabavljati trgo- vino Koserjeve, češ, da je tam samo slabo blago itd. Koserjeva je vsled tega Orehka tožila, in včeraj ga je okrajni sodnik obsodil na jako hudo kazen, namreč na 300 kron globe, ozir. en mesec dni zapora.

Razne stvari.

* Nova stratezična železnica na laško - avstrijski meji. Iz Rima po- ročajo: 250 poslancev je podpisalo predlog, v katerem se poziva vlada, naj ugotovi zahteve generalnega štaba in naj še letos predloži zakonsko predlogo o zgradbi stratezične želez- nice Ostiglia - Camposanpiero - Tre- viso.

* Rodbinska drama. V občini Beled v šopronskem komitatu je ustrelil posestnik Izak Zentner z lov- sko puško svojo ženo, svojska vsaka evangelskega pastora Karsayk, na to pa še samega sebe. Vzrok je še ne- znan. Govori se pa, da je bil v rodbi- ni razpor.

* Žena — metresa. Iz Londona poročajo: S čudnim procesom se je pečalo londonsko apelno sodišče. Ne- kega Doyleja je tožila njegova žena, ker ni držal svoje obljube ter je ni vzel za svojo metreso. Pred nekaj ča- sa se je ločil od svoje žene ter ji pri tem pismeno obljubil, da jo vzame za svojo metreso ter ji da gotovo rento. Ločena žena ga je zdaj tožila zaradi preloma kontrakta, ker si je vzel drugo metreso, njo pa zapustil. Sod- nik je izjavil, da takega slučaja v vsaj svoji praksi še ni imel. Po dolgi ob- ravnavi je sodni dvor zavrnil tožbo.

* Parnika se potopila. Iz Pillana poročajo, da se je v Vzhodnem mor- ju potopil nek velik parnik. Niti mo-

LISTEK.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

Ko sta prišla Angelik in Adel- gunda v »Pekel«, je bila dvorana že precej polna. Harmonika je že hre- škala in klarinet je piskal, na zgor- njem koncu dvorane pa je nekaj dvomljivih žensk plesalo z vojaki.

Angelik in Adelgunda sta zapa- zila, da je njiju prihod obudil občo pozornost. Brezskrbna Adelgunda je bila prav zadovoljna, da se je vse na- njo oziralo, Angelik pa je postal takoj malodušen.

»Kaj naju tako gledajo? Ali se nama mar pozna, da sva ušla iz klo- štra? Ježeš, če bi naju prijeli...«

»Ti si pravi strahopetec,« ga je ogorčeno zavrnila Adelgunda. »Mi- silila sem, da bom v tebi imela hrab-rega zaščitnika, a nazadnje te bom morala še jaz varovati. Daj, primi se me za krilo!«

»Špelica...«

»Kar je res, je res!« je ener- gično nadaljevala Adelgunda. »Če si imel pogum, da si iz starih babnic hudiča izganjal, se tudi ni treba bati vsakega policaja. Pa ti si menda hraber samo kadar si pijan.«

Angelika je ta lekecija tako po- trla, da ni več zinil. Tiho je sedel poleg Adelgunde in samo jedel in pil, kakor bi se bil štirinajst dni po- stil. Angela pa je manj pozornosti posvečala jedi in pijači, toliko več pa početju drugih gostov, ki jih je bilo vedno več in ki jih je Adel- gunda očitno zanimala. Adelgunda je lahko spoznala, da je najčednejša ženska v dvorani in da veljajo topli pogledi starih in mladih moških nje- ni lepoti, kar ji je jako ugajalo.

Med tem, ko je Adelgunda koke- tirala na vse strani, je Angelik pil in pil. Najprej je pil, da potolaži svojo žalost, potem je pil, ker mu je dišala pijača in tedaj je začel tudi skrivaj gledati na plesišče, kjer so se pari vse bolj divje sukali, da so kril- ca frčala na vse strani, in naposled je pil, ker je bil že pijan in ni več vedel, kaj počenja. Vinski duhovi so ga razvneli, začel se je smejeti, da je imel solze v očeh, in posnemajoč druge, po vsakem plesu in vsaki pes- mi ploskati in kričati in razsajati, da je prekosil največje razposajence.

»Fantje, korajža velja,« je vpil nad plesalci. »Sukajte dekleta, da jim bodo krila čez glavo letela. Oh, ko bi jaz znal plesati. Jaz bi vam po- kazal, kaj se prav vesel biti.«

Angelikovo početje je provzro- čilo, da se je polno mladih ljudi vsedlo k njegovi mizi, oni da bi ž njim pili, drugi, ker jih je mikala Adelgunda. Silili so vanjo in jo na-

govarjali, naj gre plesat, ji napivali in ji stiskali roke, in Adelgunda je vsa vrtoglava uganjala z njimi naj- smelejše burke. Angelikova miza je postala središče vse zabave.

»Oh, kako smo veseli,« je vpil Angelik. »Hvala bogu, da imamo že na tem svetu »pekel« in da ni treba čakati na smrt.«

Odbila je že polnoč, ko se je v dvorani prikazal skrbno oblečen go- spod. Obstal je nekaj trenutkov pri vratih in se potem počasi blizal An- gelikovi mizi. Držal se je dostojan- stveno in nekako ošabno motril raz- posajeno družbo. To pa pijanemu Angeliku ni bilo prav.

»Eha« je zaklical. »Kdo pa smo, da tako gledamo, kakor pater provin- cijal, kadar kapucinarje zmerja?«

Tujec se ni zganil, ker pa se je čela družba glasno smejala, je to An- gelika vzpodbudilo, da je nadaljeval s svojimi zabavljivci.

»Kaj, to je gospod!« je govoril svoji družbi. »Visok klobuk ima in zlato verižico. Imeniten gospod. Od daleč se mu pozna, da je poštenjak.«

Mirno in slovesno je prestopil tuji gospod bližje in se obrnil proti Angeliku.

»Jaz sem sin generala, vitez Roveda di Kadona.«

»Prava reč,« je zarenčal Ange- lik. Morda je bil moj oče še kaj več kot general, morda še kakšen kralj ali pa škof; saj noben človek ne ve, kdo je njegov pravi oče.«

»Jaz sem vitez Roveda di Kado- na,« je ponavljal tujec ostreje. »In kdo ste vi?«

»Kdo sem jaz? Ali vas to zani- ma? Ali vas to briga? Da pa boste vedeli, da nisem od muh, vam po- vem, da sem pa baron Koleraba di Kastrola.«

»Vivat baron Koleraba!« je za- tulila vsa družba in začela smejé se kar blazno razbijati po mizah, da so se kozarci prekucevali, da so ljudje skup drli in je celo harmonika utih- nila.

»Gospod — vi mi boste dali za- doščenje,« je rekel tujec še vedno mi- ren.

»Zadoščenje? O, prosim! Ali naj vam je pripeljem okolu desnega ali okolu levega ušesa? Kar izberite si.«

Tujca pa tudi ta nesramnost ni spravila iz duševnega ravnovesja. Premeril je Angelika zaničljivo od nog do glave in rekel hladno:

»Vi ste pijani — obžalujem, da sem to šele zdaj spoznal.«

Po teh besedah se je ravnodušno obrnil in je dostojanstveno odšel.

»Adijo, gospod vitez, pa doma pozdravite!« je kričal Angelik za njim. Čuteč se kot zmagovalec je na- ročil vnovič vina in potem z vso družbo pil in razsajal naprej, kakor bi bil brez uma, dokler se je sploh mogel vzdržati na nogah.

(Dalje prihodnjic.)

**NARODNA
KNJIGARNA**
Prešernova ulica 7
priporoča
**svojo bogato
zalogo
pripovednih spisov**
v raznih jezikih.

Na prodaj je 1000 hrastov

na graščini Struga na Dolnjem.

Poizve se pri
gospe pl. Fichtenau, Rudolfovo.

Kupi se hiša

v Ljubljani ali v najbližji ljubljanski okolici, pripravna za stanovanje ene družine v ceni do 10.000 K, oziroma stavbišče v ceni do 1500 K. Ponudbe se sprejemajo do dne 25. julija t. l. v upravnistvu »Sl. Naroda«.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacije ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel
glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite
kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnica: zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskomptira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavica:
K 5.000.000.—

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni zaklad:

K 450.000.—

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po 4 1/2 % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevnih kurzi.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Mestna hranilnica ljubljanska LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3.

.. Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

.. Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstojećih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso svojo močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka spekulacija z vloženim denarjem. Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po 4 1/4 % brez odbitka; nevzdignjene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posola na zemljišča po 5 % obresti in proti amortizaciji po najmanj 1/4 % na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditno društvo.

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovenski banki »SLAVIJA«.

Podpirajmo torej domač slovenski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

.. Ogromni rezervni fond K 48.812.797.— jamčijo za popolno varnost. ..

Banka „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“

razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“

razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“

je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“

gumno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“

stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Slovenci!

Oklenimo se z vsemi močmi gesla: »Svoji k svojim!«

Osamosvojimo se na narodno - gospodarskem polju!

Ne podcenjujmo se! Bodimo odločni, mlačnost, obzirnost in nedoslednost, ki se čim huje nad nami maščujejo, morajo izginiti. Osvojimo se tujega jarma!

